מיפוי עצמות – הסבר לנבדק/ת

רקע

מיפוי עצמות הינה בדיקה אבחנתית במסגרת הרפואה הגרעינית שמטרתה להעריך תהליכים הקשורים ביצירה של עצם.

המיפוי נעשה בעזרת הזרקה תוך ורידית של חומר רדיואקטיבי (Technetium-99m MDP) בכמות מזערית הפולט קרינת גמא. הקרינה הנפלטת נקלטת במצלמה ייעודית ורגישה במיוחד הנקראת מצלמת גמא. חשוב להבין כי בניגוד לבדיקות דימות (רנטגן או CT) המצלמה אינה פולטת קרינה על הנבדק אלא רק קולטת את הקרינה המזערית הנפלטת ממנו. באמצעות תמונת ההדמיה המתקבלת ניתן לאבחן מצבי מחלה שונים.

הרופא ימליץ על ביצוע מיפוי עצמות כאשר יש חשש לאחד המצבים הבאים:

- שבר שלא נראה בצילום רנטגן פשוט (כגון שברי מאמץ)
- זיהום בעצמות (אוסטאומיאליטיס) ודלקות
- כאבים בלתי מוסברים בעצמות או מפרקים
- גידולים או גרורות בעצמות.
- מחלות מטבוליות הפוגעות במבנה העצם.

מהלך הבדיקה

לצורך הזרקת החומר הרדיואקטיבי תותקן ביד מחט (ונפלון) לתוכה יוזרק החומר. החומר עובר במחזור הדם ומתפזר באיברים השונים ובעצמות.

לאחר קבלת הזריקה, יש להמתין עד לשעה שציין הטכנאי בה עליך לחזור למכון לצורך ביצוע המיפוי ולשתות כארבע כוסות מים. המתנה של 3-4 שעות על מנת לאפשר לחומר להיקלט בעצמות. בחלק מהמקרים יבוצעו צילומים מיידיים כ 5 דקות לאחר ההזרקה בנוסף לצילום המאוחר.

בכניסה למיפוי תתבקש/י לשכב על מיטת המצלמה, הצילום אינו כואב אך עלול להיות כרוך באי נוחות מאחר ויש לשכב ללא תזוזה במשך כל זמן הצילום.

במידה ויש צורך במידע נוסף, ניתן לבצע צילום SPECT (תלת מימדי) או SPECT-CT (עם תוספת של CT) לאזור ספציפי.

כל צילום אורך כ – 30 דקות, משך השהייה במכון הינה בין 3-5 שעות.

האם הבדיקה מסוכנת?

הבדיקה אינה מסוכנת, אינה כואבת ואינה כרוכה בתופעות לוואי או תופעות אלרגיות. החומר הרדיואקטיבי המוזרק לגוף הינו בכמות מזערית והוא מתנקה מהגוף כעבור כמה שעות. על מנת לזרז את פינויו מהגוף יש לשתות הרבה מים.

האקטיביות המוזרקת בבדיקה זו הינה כ 25mCi והחשיפה הממוצעת לנבדק/ת היא כ 6mSv.

האם יש צורך בהכנה לבדיקה?

אין צורך בהכנות מיוחדות. יש להגיע בבגדים נוחים, ללא תכשיטים ומתכות. נשים מיניקות צריכות להודיע על כך במעמד זימון התור.

מה עלי להביא איתי לבדיקה?

- הפניה והתחייבות
- תעודה מזהה
- הבדיקה לא מבוצעת לנשים בהריון ואין להגיע עם ילדים קטנים או נשים בהריון כמלווים לבדיקה.

תוצאות הבדיקה

פענוח הבדיקה מבוצע תוך 14 ימים (לכל היותר). הפענוח נשלח בדואר לפי כתובתם המעודכנת של הנבדקים.

ניתן להגיע למכון לאסוף את הפענוח (יש להתקשר לוודא כי קיים לפני הגעה).